

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 257/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného JUDr. Petrom Pohančeničom, advokátom, Palárikova 93, Čadca, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 3C/119/2025-10 z 3. novembra 2025 a postupu a uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/7/2026 z 27. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupmi a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušenie napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu a vrátenie im veci na ďalšie konanie, priznanie finančného zadosťučinenia 5 000 eur a náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je jedným z piatich spoluvlastníkov (v podiele 1/10, pozn.) nehnuteľnosti – rodinného domu. Ako spoluvlastník nehnuteľnosti podal na okresnom súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby iný spoluvlastník nehnuteľnosti vydal sťažovateľovi kompletný súbor kľúčov k nehnuteľnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa po výmene zámkov odporcom nevie dostať do

nehnuteľnosti a odporca mu odmietol vydať kľúče, hoci ostatným spoluvlastníkom ich vydal. Má vedomosť z vlastného pozorovania, ako aj z vyjadrenia iných bližšie neoznačených osôb, že odporca do a z nehnuteľnosti vnáša a vynáša veci. Nemá možnosť skontrolovať stav rodinného domu, či sa neznehodnocuje, a nevie nehnuteľnosť užívať. Okresný súd o návrhu sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením, ktorým návrh sťažovateľa zamietol. V odôvodnení uviedol, že z predloženej korešpondencie s odporcom vyplýva, že nehnuteľnosť neužíva. Z vlastnej činnosti je mu známe, že na súde prebieha spor pod sp. zn. CA-11C/53/2020 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, kde žalobcom je odporca. Konštatoval, že sťažovateľ nepreukázal nutnosť dočasnej úpravy pomerov, nevyčerpal všetky možnosti, o kľúče mohol požiadať hociktorého zo spoluvlastníkov, nešpecifikoval, aké veci sú vnášané, resp. vynášané z nehnuteľnosti. Podľa názoru súdu by navrhovaným opatrením nedošlo k dočasnej úprave pomerov, ale trvalej, keďže prebieha spor o zrušenie spoluvlastníctva.

3. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia po rekapitulácii rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil, v podstatnom dodal, že sťažovateľ neosvedčil naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov, tvrdenia o vynášaní vecí neosvedčil, a preto nepreukázal, že bez okamžitého zásahu súdu mu hrozí neodvratná, závažná ujma. K zásahu do jeho vlastníckych práv uznesením okresného súdu nedošlo, keďže mu ním nebolo odňaté jeho vlastnícke právo. Za nedôvodnú označil námietku sťažovateľa, ktorý namietal, že bez súčinnosti ostatných spoluvlastníkov nevie skontrolovať nehnuteľnosť s poukazom na to, že pri nakladaní so spoločnou vecou sa rozhoduje kvalifikovanou väčšinou a môže byť takýmto rozhodnutím vylúčený z užívania nehnuteľnosti, pričom v takom prípade má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ak spoluvlastník chce dosiahnuť úpravu pomerov, má sa dohodnúť s ostatnými spoluvlastníkmi alebo podať žalobu podľa § 139 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Keďže sťažovateľ svojím návrhom chce docieľiť úpravu pomerov neodkladným opatrením, ktorú je možné dosiahnuť na základe dohody alebo v osobitnom sporovom konaní, v ktorom sa vykoná riadne dokazovanie, nejde o dočasnú, ale konečnú úpravu pomerov, čo je podľa krajského súdu neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov bola v konaní preukázaná, keďže nemá prístup do nehnuteľnosti, čím dochádza k porušovaniu jeho vlastníckeho práva, ktoré nevie realizovať. Považuje za chybný názor krajského súdu, že prebieha konanie o zrušenie spoluvlastníckeho práva a má počkať na výsledok sporu. Takisto spochybňuje názor, že ak sa chcel presvedčiť o stave nehnuteľnosti, mal tak urobiť po dohode s ostatnými spoluvlastníkmi, a považuje ho za neakceptovateľný. Odvolací súd nedostatočne rozlíšil medzi právom spoluvlastníka nehnuteľnosť užívať a práva hospodárenia so spoločnou vecou, ktoré chápal ako totožný pojem. Rovnako považuje za nesprávny názor, že by nariadením požadovaného neodkladného opatrenia došlo k trvalej úprave pomerov. Je toho názoru, že konajúce súdy mu neposkytli ochranu jeho vlastníckeho práva. Porušenie svojich práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a rozhodnutie v primeranej lehote odôvodňuje tým, že nesprávnym rozhodnutím o jeho návrhu došlo k porušeniu týchto práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného a krajského súdu a ich predchádzajúcim postupmi, ktoré neposkytli ochranu jeho vlastníckemu právu. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd a krajský súd napadnutými uzneseniami rozhodli v rozpore s jeho označenými právami.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu a postupu, ktorý mu predchádzal:

6. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti [§ 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením.

8. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením okresného súdu a postupu ktorý mu predchádzal, z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu a postupu, ktorý mu predchádzal:

III.2.1. K aplikovateľnosti záruk obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. V úvode tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval s prihliadnutím na predmet konania o ústavnej sťažnosti (udržateľnosť rozhodnutia všeobecného súdu o nenariadení neodkladného opatrenia) za nevyhnutné vyjadriť sa k aplikovateľnosti záruk obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 dohovoru v konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci.

10. Ústavným súdom už bolo opakovane judikované, že rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v súdnom konaní možno považovať predovšetkým za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 222/04, II. ÚS 37/00, II. ÚS 46/00, I. ÚS 46/00). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej aj „ESLP“) k tomu pozri napr. rozhodnutia ESLP citované vo veciach sp. zn. IV. ÚS 213/2020 a IV. ÚS 165/2020] nie každým neodkladným opatrením sa rozhoduje o právach a záväzkoch občianskej povahy. Aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru je pritom závislá od splnenia určitých podmienok. Po prvé, právo, ktoré je predmetom hlavného konania i konania o nariadení neodkladného opatrenia, musí byť právom občianskym v autonómnom význame tohto pojmu. Po druhé, nevyhnutné je skúmať

povahu neodkladného opatrenia, jeho cieľ, účel a dopad na predmetné právo. Vo všetkých prípadoch, keď možno považovať za preukázané, že neodkladným opatrením bolo fakticky rozhodnuté o občianskom práve alebo záväzku bez ohľadu na dĺžku jeho trvania, je čl. 6 dohovoru použiteľný (rozsudok Veľkého senátu z 15. 10. 2009 vo veci Micallef proti Malte, sťažnosť č. 17056/06, § 84 – § 85).

11. V prejednáwanej veci je predmetom konania vedeného pred všeobecnými súdmi rozhodovanie vo veci neodkladného opatrenia dotýkajúceho sa výkonu vlastníckych práv k nehnuteľnosti v spoluvlastníctve sťažovateľa. Ide teda o oblasť upravenú normami súkromného práva, pričom predmetom súvisiaceho meritórneho rozhodovania je návrh na zrušenie spoluvlastníctva. V autonómnom ponímaní ide nepochybne o oblasť spadajúcu pod výraz práva a záväzky občianskej povahy.

12. Pokiaľ ide o druhú podmienku, ktorej splnenie sa vyžaduje pre aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednávaný prípad, ústavný súd konštatuje, že táto nie je v konkrétnych okolnostiach veci splnená. Neodkladné opatrenie nemá podľa názoru ústavného súdu priamy dopad na občianske právo tvoriace predmet budúceho meritórneho (hlavného) konania. Navrhnuté neodkladné opatrenie neplní totiž primárne ochrannú funkciu vo vzťahu k predmetu prejednávanému v hlavnom konaní (meritum veci). Požadovaným neodkladným opatrením sa sťažovateľ domáha vydania kľúčov od nehnuteľnosti, pričom v súbežne prebiehajúcim konaní vo veci samej ide o zrušenie spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení krajským súdom preto podľa názoru ústavného súdu priamo nezasahuje do jeho postavenia ako spoluvlastníka, ktorý tvrdí, že jeho spoluvlastnícke práva sú porušované. Za týchto okolností je na mieste uplatniť názor, podľa ktorého sa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konkrétnych okolnostiach veci v konaní o neodkladnom opatrení neaplikuje. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nezistil relevantnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu na jednej strane a označeným právom sťažovateľa, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2.2. K namietanému zásahu do práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

13. Ústavný súd už niekoľkokrát deklaroval, že pristupuje k preskúmvaniu neodkladných opatrení veľmi zdržanlivo a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie dochádza len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (pozri aj IV. ÚS 82/09).

14. Aj Európsky súd pre ľudské práva pripúšťa, že vo výnimočných prípadoch, napríklad keď účinnosť neodkladného opatrenia závisí od rýchleho rozhodovacieho procesu, nemusí byť možné okamžite splniť všetky požiadavky čl. 6 dohovoru. Za nevyhnutnú a neodhateľnú záruku považuje Európsky súd pre ľudské práva nezávislosť a nestrannosť súdu. Pripúšťa však, že iné procesné záruky sa môžu uplatniť iba v rozsahu, ktorý je zlučiteľný s povahou a účelom neodkladného opatrenia. Preto je potrebné preukázať, že vzhľadom na účel konania o neodkladnom opatrení v danom prípade nie je možné uplatniť jednu alebo viac konkrétnych procesných záruk bez toho,

aby došlo k neprimeranému narušeniu cieľa, ktorý sa sleduje neodkladným opatrením (Micallef proti Malte, rozsudok z 15. 10. 2009, § 86).

15. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať aj na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité odôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (napr. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). Podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každý argument, poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú odpoveď na riešenie konkrétného právneho problému (obdobne napr. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/00, III. ÚS 200/09). Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06, Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

16. Ústavný súd pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa zohľadnil aj osobitnú povahu inštitútu neodkladného opatrenia a tomu zodpovedajúci zjednodušený a zrýchlený procesný postup a rozhodovanie všeobecných súdov. Zobral pritom do úvahy aj skutočnosť, že úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť na základe dostupných dôkazných prostriedkov najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. S poukazom na relevantné časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu zastáva názor, že argumentácia krajského súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam Civilného sporového poriadku týkajúcim sa predpokladov vydania neodkladného opatrenia. Už citované závery krajského súdu nepovažuje za arbitrárne či svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, teda také, ktoré by mali za následok porušenie práv sťažovateľa podľa ústavy či dohovoru.

17. Pokiaľ sťažovateľ videl exces v tom, že krajský súd v okolnostiach posudzovanej veci spochybnil správnosť zvoleného prostriedku ochrany práv sťažovateľa a dospel k záveru, že sťažovateľ neosvedčil potrebu okamžitého zásahu súdu, ústavný súd konštatuje, že táto právna úvaha vychádza z a korešponduje so sťažovateľom prezentovaného skutkového stavu a rozhodných skutočností. V tomto kontexte nie je bez významu ani skutočnosť, že navrhované neodkladné opatrenie (vydanie kľúčov od nehnuteľnosti) nemá priamy dopad na vlastnícke právo sťažovateľa. Pokiaľ ide o výkon vlastníckeho práva sťažovateľom (tvrdená nemožnosť užívať nehnuteľnosť), ústavný súd odhliadnuc od faktu, že v konaní bola prezentovaná skutočnosť, že sťažovateľ neužíva túto nehnuteľnosť, konštatuje, že vyhovie jeho návrhu by samo osebe nekreovalo jeho právo užívať predmetnú nehnuteľnosť. Sťažovateľ je jedným zo spoluvlastníkov (a to v nepatrnom rozsahu) a vzhľadom na predmet spoluvlastníctva je nevyhnutná dohoda spoluvlastníkov o využívaní nehnuteľnosti, ktorú možno chápať a podradiť pod pojem hospodárenie s nehnuteľnosťou. Ak bol sťažovateľ vylúčený z možnosti užívať nehnuteľnosti faktickým úkonom, má právo na kompenzáciu na základe osobitnej žaloby (o vydanie bezdôvodného obohatenia). Uvedený faktický stav však nemožno riešiť spôsobom, ktorý zvolil sťažovateľ. Neodkladné opatrenie totiž možno nariadiť len v prípade, že existuje neodkladná potreba dočasne upraviť

pomery, v prípade, že bezprostredne hrozí nejaká závažná ujma, čo v danom prípade rozhodne nebolo osvedčené.

18. Sťažovateľ neuviedol žiadne relevantné alebo zásadné argumenty, ktoré by spochybnili vecnú správnosť napadnutého uznesenia, ktoré je aj riadne odôvodnené. Za absencie okolností, ktoré by dôvodným spôsobom spochybnili ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, je potrebné konštatovať neopodstatnenosť tvrdení o neprípustnom zásahu napadnutým uznesením do procesných práv sťažovateľa na súdnu ochranu.

19. Ústavný súd dospel k názoru, že krajský súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal otázkou splnenia podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia s prihliadnutím na špecifické okolnosti veci. Právne závery obsiahnuté v napadnutom uznesení sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré krajský súd pri rozhodovaní aplikoval. Takisto postup krajského súdu pri preskúmaní odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je z ústavného hľadiska akceptovateľný. Námietky sťažovateľa nesignalizujú takú príčinnú súvislosť medzi nimi a sťažovateľom označeným procesným právom, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému zásahu do práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu:

21. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva sťažovateľa vlastníť majetok napadnutým uznesením krajského súdu je potrebné uviesť, že v konaní o neodkladnom opatrení ide o neodkladnú úpravu pomerov, v rámci ktorej súd nerozhodoval o hmotnom občianskom práve alebo záväzku sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu ani nemohlo dôjsť k porušeniu hmotného práva sťažovateľa. Navyše, sťažovateľ v konaní o neodkladnom opatrení neosvedčil základné predpoklady na jeho nariadenie. Porušenie svojho vlastníckeho práva odvodzoval len z tvrdenia, že nemá prístup do nehnuteľnosti, pretože nemá kľúče, o ktoré vie požiadať ostatných spoluvlastníkov, ktorí nimi disponujú.

22. Ústavný súd konštatuje, že nezistil relevantnú súvislosť medzi namietaným porušením vlastníckeho práva sťažovateľa na jednej strane a napadnutým uznesením krajského súdu na strane druhej, čo bráni prijatiu možného záveru o prípadnom porušení týchto práv hmotnej povahy. Preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

23. Sťažovateľ zároveň zmätočne namietal aj porušenie svojich práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupmi a napadnutými uzneseniami všeobecných súdov v jeho veci. Ústavná sťažnosť bola podaná po právoplatnom skončení konania a v čase doručenia sťažnosti už k žiadnym prietahom nedochádzalo, čo vedie ústavný súd k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti.

Preto ju v rámci predbežného prerokovania odmietol aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými stratilo svojej opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu